

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Præbendis & dignitatibus. Consilium CCXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

quemadmodum usufructuarius (cui beneficiati quoad beneficia comparantur, *D. D. in c. Cum in officijs De testam.*) non prestat in factis testis, quod suo suorumque facto deterius factum non est, si usufructui renuntiet, *l. Haftenus l. sed cum usufructuarius De usufructu*: ita quoque qui beneficium quoquo modo dimittit, si suo facto impensarum necessitas non imminet, necessitatem reparationis & futurarum expensarum successori in beneficio relinquit.

Ex quibus facile intelligitur, quod in proposito casu perveniri non possit ad veterem Decanum, nec ad eos qui Canonicatus suos ante hanc condemnationem resignarunt, nec ad hæredes defunctorum; quia satis gravati fuerunt contributione expensarum in sustinenda lite. Quæ omnia minus dubitationis ex eo habent, quod novi Canonici hanc litem agi sciverint, & non contradixerint; ut merito res iudicata eis obesse debeat, *l. sape De re iudic.* quodque lis acta & defensa sit non ex mandato singulorum Canonicorum, sed totius Capituli. Cujus mandati consideratio facit, ut onus expensarum ad omnes recidere debeat, etiam si in lite succubuerint, *c. cum pro causa, & ibi paner. De procurat.* quia Capitulum, vel mandati senel à Capitulo dati conditio non alteratur ex mutatione personarum, *d. l. sicut §. ult. in fine Quod cuiusque univers. nom. &c.* Neque dici potest hanc rem inutiliter ceptam esse, quod novi etiam Canonici in suo cursu scienter reliquerunt, & durante processu expensas defendendæ liti subministrarunt. Paucis igitur concludo novos Canonicos cum veteribus ad æqualem contributionem vocandos esse; nisi malint ex decimis nullum fructum percipere.

De Prabendis & dignitatibus.

S V M M A R I V M.

Beneficij collatio.

1. Intrusus in beneficio quis dicatur.
2. Collator ordinarius non confert beneficia vacantia in mensibus papalibus.
3. Devolutio non fit ab inferiore ad superiorem.
4. Intrusus non habet beneficium triennalis possessionis.

CONSILIVM CCXVIII.

FLAGRANTIBVS inferioris Germaniæ seu Belgij Regionibus bello intestino ex rebellionem subditorum, superinducto novo illarum Gubernatore externo in civitate & Ecclesia Cathedrali Brugensi vacavit Canonicatus per mortem M. Cornelij Claissenij in mense Julio, uno ex mensibus collationi & provisioni Sedis Apostolicæ reservatis. Hunc Canonicatum Vicarius Episcopi jure ordinario contulit Sempronio, qui ex eadem collatione possessionem juris dicti Canonicatus accepit. Eundem Canonicatum Serenissimus Matthias Archidux Austriæ ad gubernationem earundem Regionum per subditos assumptus contulit Titio; qui & ex illa collatione realem possessionem Canonicatus obtinuit, & usque ad reconciliationem civitatis Brugensis pacifice continuavit. Eundem Canonicatum medio tempore à Sede Apostolica impetravit Caius, qui cum propter dicti Archiducis collationem non

posset obtinere literas placiti, impetrat in vrbe alium Canonicatum in Ecclesia Cathedrali Gandavensi: vacantem; sed ea lege, ut dicto Canonicatui Brugensi cederet, seu renuntiaret; quod etiam fecit. Eundem Canonicatum tamquam ex dicta cessione seu libera resignatione vacantem hoc corrente anno 1587. à S. D. N. Papa impetrat Octavius.

Quæritur quis ex his collatorijs in hoc Canonicatum potius ius habeat, & ad vindicandum retinendumque illum meliora potioreque iure fundatus sit? Et paucis quoniam res scrupulosam seu iustam dubitationem non habet, nobis infra scriptis videtur potius ius esse apud prænominatum Octavius: ob id, quod preponatur hunc Canonicatum vacasse in mense Pontificio seu Apostolico, ex quo necessario consequitur illius conferendi potestatem tempore dictæ vacationis indubitatis pertinuisse ad S. D. N. Papam, & sic ab illo per dictum Caium recte impetratum fuisse, iterumque deinde ex cessione, liberaque dimissione ejusdem Caij in Romanâ Curia factâ vacasse, & denuo recte per eundem Dominum Papam collatum fuisse dicto Octavio: ita quod neuter horum possit dici in illum Canonicatum intrusus, quia titulum & jus consequuti fuerunt ab eo, qui conferendi providendique ius & potestatem tunc habuit, *c. Quia divers. fiatem & ibi Panor. De concess. praben.* ideoque præferri debeant Sempronio & Titio, quibus priorus nihil juris cõpetit, nec cõpetere potest, ex titulis & collationibus quas quisque ipsorum prætendit, *c. Cum qui de preben. lib. 6.* eoque minus, quod uterque evidenter sit in hoc Canonicatu intrusus; quia titulum prætexunt ab his, qui ius conferendi non habuerunt, *d. c. Quia diversitatem, c. fin. De excess. Prelat. Ioan. Calderinus. cons. 23. de verb. signif.* Intrusus enim est in beneficio, quisque beneficium obtinet sine auctoritate illius, ad quem spectat collatio: cum sic viâ obliquâ per rectum, non per officium, ad beneficium inveniatur ingressum sibi parasse, *Philip. Decius cons. 121. In causa venerabilis nu. 4. retrus rebus. in praxi beneficii parte 1. in reg. de iurrog. litigan. gloss. 4. nu. 3.*

Quod autem talis sit præfatus Sempronius inde manifestum sit, quod ut Episcopus, ita & multo minus ejus Vicarius, non possit manus suas extendere ad beneficia dispositioni Apostolicæ reservata, & si id faciat, irrita & inanis sit per horum alterum de beneficio sic vacante facta collatio, *c. 2. De preben. lib. 6. c. 1. De preben. in Extravag. communib.* etiam si alioqui Episcopus huiusmodi beneficij sit ordinarius collator: huiusmodi enim reservatio manus ordinarij ligat, ut iure ordinariæ collationis in mensibus reservatis uti non possit. Et quamvis ordinarius beneficia apud Sedem Apostolicam vacantia post mensem à die vacationis vel per se vel per suos conferre possit, si intra illum per Sedem Apostolicam non sit de ijs alicui provisorum, *c. statutum de preben. lib. 6.* idem tamen non potest de beneficijs non apud Sedem Apostolicam hoc est per mortem beneficiatorum in vrbe Romana aut vicinis illi locis, *c. Præsertim de preben. lib. 6.* sed alibi, & præsertim in partibus vacantibus, ex alia quacumque reservatione ad Sedem

dem Apostolicam pertinentibus; ut est in reservatione, quæ fit per alternationes mensium, ratione mensium Apostolicorum: † Hoc enim casu ad Ordinarium nullo etiã temporis lapsu, quantumvis longo, fit conferendi beneficii devolutio; quia hæc regulariter non fit à superiore, & minime à Papa ad quemcumque inferiorem, c. *Licet De supplen. neglig. exalat. c. 2. De concess. præben.*

De Titio minor est dubitatio: cum enim Regia Catholica Majestas, ut Comes Flandriæ in Ecclesia Brugensi jus patronatus vel præsentationis numquam (ut proponitur) habuerit aut prætenderit: nullo juris colore sustineri potest, nec dicti Archiducis ex nomine Regiæ Majestatis facta hujus Canonici collatio: cum donatum censeferi non possit, cuius donandi potestatem non habuit qui donasse dicitur, l. si filius C. de donat. c. *Quod autem in fin. de inepatronat.* Nec ea in parte juvare possunt Titium capitula pacis per Regiam l. *Deceimus C. de sacros. Eccles. Majestatem postmodum cum certis provinciis vel oppidis stabilita; per quæ dicti Archiducis collationes confirmantur: nam continent illa apertam restrictionem ad eas, quas istarum Regionum Gubernatores facere prius consueverunt, aut potuerunt: inter quas procul dubio referri nequeunt collationes beneficiorum vel officiorum, quæ ad Regem vel Comitem Flandriæ numquam pertinerunt. Foret enim id valde absurdum, ut plus posset vicarius, quam Dominus principalis, l. *Qui in ius de reg. iur.**

4 Neque etiam eidem Titio suffragari potest aliquot annorum continuata hujus beneficii possessio: nam illa violenta, & absque titulo fuit, per meram intrusionem obtenta; ut merito ei prodesse non debeat. Ad exemplum ejus, quod per regulam Cancellariæ Apostolicæ de triennali possessore beneficii non molestando receptum est, ut locum non habeat in eo, qui per intrusionem factus est beneficii possessor, *Decius d. cons. 121. nn. 4. Lud. Comes ad reg. De triennali posses. in princ. & quest. 47.* Atque ita omnibus ritè perpensis existimamus jus Domini Octavij esse validum, ideoque eum alijs collatorijs præferendum, & ad realem possessionem admittendum; dicto Titio tamquam injusto possessore remoto, & præfato Sempronio non admissio.

De præbendis & dignitatibus.

S V M M A R I U M.

Collatio Custodiæ.

1. Vindicatio domino datur.
2. Collator beneficium ad suam collationem pertinens sibi retinere non potest.
3. Tabellionis scriptura fidem non meretur, nisi subscriptione & adiectione nominis proprii.
4. Interrogatorijs per examinatorem omisis, examen nullum est, ideoque publicatis testibus alij produci possunt.
5. Instrumenta qui adversario subtrahit est in periculo amittenda causa.
6. Citatio ad certum actum vel tempus facta ad alium non extenditur.
7. Citatio ad unum locum facta ad alium non extenditur.

8. *Libris censualibus seu registris alicuius universitatis creditur.*

9. *Instituto arguit beneficium seu officium esse Ecclesiasticum.*

10. *Consensus cuius requiratur in separatione vel erectione ecclesiarum.*

CONSILIVM CCXIX.

V T de re parva exiguaque utilitatis in hac causa adversus Ioannem Cloots contendit; ita quoque parum, imò nihil juris etiam in exiguo persequendo habet

M. Leonardus de Greve, hujus causæ Actor. †

Et quidem principio dum concludit, ut Reus à Custodia Ecclesiæ de Rythoeven manus amoveat, juris fundamentum nullum habet: similis enim est hujusmodi conclusio vindicationi, quæ non competit nisi ei, qui dominus est, l. *In rem actio de rei vindic.* Iam verò, ut res in proposito cadat, certum est ex propositione Actoris, eandem Custodiam ad Actorem non pertinere, eo quòd ipse tantum prætendat jus quoddam præminentiae, seu prærogativæ, ac velut collationis dictæ Custodiæ; ex quo vindicatio beneficii vel officij competere non potest. † Non enim potest Collator beneficium ad collationem suam spectans sibi retinere, sed velit nolit cogitur alteri conferre, c. 1. *Ut Eccles. benef. sine diminut. conferantur*; alioqui eo differente ultra tempus à jure præscriptum, potestas devolvitur ad superiorem, c. 2. c. *Quia diversitatem De concess. præben.* Cui consequens est, ut in proposito casu actor Custodiam ab alio possessam sic sibi vindicare non potuerit, sed debuisset (in quantum jus conferendi ad se pertinere existimabat) eam alicui conferre, atque illi vindicandi, persequendique potestatem relinquere: ita ut cum de jure collationis hæc non controvertat actor, sed de ipsa Custodia, quam à Reo evacuare petit, notoriè non sit fundatus. Vti etiam obtinere non potest in ea parte, quæ postea in progressu causæ aliquem annum censum petijt ex Custodia de Rythoeven: nam in primis ad id ab initio non conclusit, & sic nec de eo sententia ferri potest ad difformitatem sententiæ, & conclusionis vitandam, l. *Ut fundus D. Communis divid. c. Licet Heli & ibi Gloss. in V. formam De Simonia*: cum alioqui de jure alicujus census Actor nihil probaverit.

Porro ut etiam admittamus nihil peccatum esse in modo & qualitate concludendi; nihilo tamen magis fundata erit Actoris intentio: ob id, quòd non probaverit dictam Custodiam appendicem esse parochialis Ecclesiæ de Bergheyck, in quo tamen Actor præcipuum intentionis suæ fundamentum collocavit. Etsi enim duo postremi testes deposuerint de hujusmodi connexionem & annexione; nullum tamen probandi effectum habent ipsorum testimonia, varijs ex causis. Tum primo, quòd in actis non extet legitimum aliquod documentum hujusmodi eorum depositionis; puta publici alicujus Notarij subscriptionis aut signo notatum seu authenticatum, vel iudicis alicujus sigillo sigillatum: nam quod in actis reperitur tale non est, sed tantum sub manu privata descriptum, per partem ream nusquam in ulla parte actorum recognitum vel recognosci peritum.

scrip-